

KONINKRIJK BELGIË

-----

ADVIES 38.968/3

VAN DE AFDELING WETGEVING  
VAN DE RAAD VAN STATE

-----

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 3 augustus 2005 door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering "betreffende de wijze waarop de kosten van de gewestelijke ontvangers omgeslagen worden en de wijze waarop de bijdrage in die kosten ingehouden wordt bij de besturen", heeft op 22 november 2005 het volgende advies gegeven:

### STREKKING VAN HET ONTWERP

1. Zoals in het opschrift wordt aangegeven, strekt het voor advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ertoe de wijze te bepalen waarop de kosten van de gewestelijke ontvangers worden omgeslagen en waarop de bijdrage in die kosten ingehouden wordt bij de besturen.

Volgens de nota aan de Vlaamse Regering is die omslagregeling uit het ontwerp "vrijwel identiek aan de huidige omslagregeling, uitgewerkt in het samenwerkingsakkoord van 9 december 1997"<sup>1</sup>, maar wordt ze nu "uitgebreid met de regeling voor de meergemeentelijke politiezones uit het ontwerp van samenwerkingsovereenkomst".

### RECHTSGROND

2.1. Blijkens de aanhef wordt de rechtsgrond voor het ontworpen besluit gezocht in:

- artikel 6, § 1, VIII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen;
- artikel 61, § 7, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten;
- artikel 140 van de Nieuwe Gemeentewet;
- de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, en

---

<sup>(1)</sup> Bedoeld wordt het samenwerkingsakkoord gesloten op 9 december 1997 tussen de Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de wijze van omslag van de kosten van de gewestelijke ontvangers en de wijze van de inhouding van de bijdrage in die kosten door de besturen.

- het decreet van 2 maart 1999 houdende de goedkeuring van het samenwerkingsakkoord van 9 december 1997 tussen de federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waals Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de wijze van omslag van de kosten van de gewestelijke ontvangers en de wijze van de inhouding van de bijdrage in die kosten door de besturen.

2.2. Artikel 6, § 1, VIII, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, artikel 61, § 7, derde lid, van de bijzondere wet van 16 januari 1989, en de voornoemde organieke wet van 8 juli 1976, bieden geen rechtsgrond voor een regeling waarbij de Vlaamse Regering de wijze bepaalt waarop de kosten van de gewestelijke ontvangers worden verdeeld over de verschillende besturen en de bijdrage in die kosten wordt ingehouden bij de besturen.

2.3. Artikel 140, tweede lid, van de Nieuwe Gemeentewet bepaalt dat de kosten van de gewestelijke ontvangers "door de provinciegouverneur (worden) omgeslagen op de door de Koning (lees: de Vlaamse Regering) vastgestelde grondslagen" <sup>2</sup>. Die bepaling zou in beginsel gedeeltelijk rechtsgrond kunnen bieden voor het ontworpen besluit.

De Raad van State moet echter vaststellen dat betreffende die aangelegenheid op 9 december 1997 een samenwerkingsakkoord is gesloten tussen de federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Duitstalige Gemeenschap, dat de wijze van omslag van de kosten van de gewestelijke ontvangers regelt, alsmede de wijze van de inhouding van de bijdrage in die kosten door de besturen <sup>3</sup>. Dat samenwerkingsakkoord is nog altijd van kracht.

---

(2) Ook artikel 76, § 2, derde lid, van het gemeentedecreet van 15 juli 2005 bepaalt dat de gemeenten waarin het ambt van financieel beheerder wordt uitgeoefend door een gewestelijk ontvanger, moeten bijdragen in de uitgaven die daaraan verbonden zijn, volgens de regels die de Vlaamse Regering vaststelt. Die bepaling, die evenwel nog niet in werking is getreden, zou in voorkomend geval slechts rechtsgrond kunnen bieden voor de prestaties die door een gewestelijk ontvanger worden gepresteerd ten behoeve van een gemeente.

(3) Het hogervermelde samenwerkingsakkoord is, wat betreft de Vlaamse Gemeenschap, goedgekeurd bij het decreet van 2 maart 1999 en, wat betreft de federale overheid, bij de wet van 23 juni 1999.

Eenmaal een aangelegenheid het voorwerp uitmaakt van een samenwerkingsakkoord en bij wetgevende norm instemming met dat akkoord is verleend, komt het aan de partijen bij dat akkoord niet toe om betreffende die aangelegenheid op eenzijdige wijze normerend op te treden of voorbij te gaan aan de inhoud van dat samenwerkingsakkoord, zolang dat samenwerkingsakkoord nog van kracht is <sup>4</sup>. Om die reden kan artikel 140, tweede lid, van de Nieuwe Gemeentewet dan ook geen rechtsgrond meer bieden voor het ontworpen besluit, en dient de ontworpen regeling het voorwerp uit te maken van een samenwerkingsakkoord.

2.4. Bovendien moet worden opgemerkt dat de bestaande "omslagregeling", zoals de stellers van het ontwerp zelf aangeven, wordt "uitgebreid met (een) regeling voor de meergemeentelijke politiezones".

Luidens artikel 30, eerste en vierde lid, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, worden de ontvangsten en uitgaven van de politiezone gedaan door een bijzonder rekenplichtige en kan de politieraad hiervoor ook een beroep doen op een gewestelijk ontvanger.

De ontworpen "omslagregeling" voorziet in een regeling waardoor het aandeel in de kosten van de gewestelijk ontvanger van elke individuele meergemeentenzone kan worden bepaald.

Met die ontworpen regeling betreft het Vlaamse Gewest evenwel de bevoegdheid van de federale overheid. De organisatie van en het beleid inzake politie is immers een federale bevoegdheid. Het komt aan het Vlaamse Gewest niet toe om op een eenzijdige wijze in een regeling te voorzien waarbij de kosten van de tussenkomst van de gewestelijke ontvangers, die met toepassing van artikel 30 van de voornoemde wet van 7 december 1998 daartoe zijn aangewezen, op de individuele meergemeentenzones kunnen worden verhaald.

---

<sup>(4)</sup> Op grond van artikel 6, § 1, VIII, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zijn thans de gewesten bevoegd voor de aangelegenheden waarvoor de federale overheid is opgetreden bij het sluiten van dat samenwerkingsakkoord.

Ook om die reden moet, wat dat aspect betreft, de inhoud van het ontworpen besluit het voorwerp uitmaken van een samenwerkingsakkoord. Aangezien in dat samenwerkingsakkoord bovendien lasten worden opgelegd aan de meergemeentenzones, zal dat samenwerkingsakkoord, overeenkomstig artikel 92*bis*, § 1, derde lid, van de voornoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980 slechts gevolg kunnen hebben nadat het instemming heeft verkregen van de bevoegde wetgevende vergaderingen.

2.5. De conclusie uit het voorgaande is dan ook dat de bedoeling van de stellers van het ontwerp niet bereikt kan worden met het voorliggende ontwerp, en het voorwerp moet uitmaken van een samenwerkingsakkoord.

Die conclusie ontslaat de Raad van State van een verder onderzoek van de inhoud van het ontwerp.

-----

De kamer was samengesteld uit

|          |                         |                                     |
|----------|-------------------------|-------------------------------------|
| de Heren | D. ALBRECHT,            | staatsraad, voorzitter,             |
|          | J. SMETS,<br>B. SEUTIN, | staatsraden,                        |
|          | H. COUSY,               | assessor van de afdeling wetgeving, |
| Mevrouw  | A.-M. GOOSSENS,         | griffier.                           |

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. WEEKERS, auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

A.-M. GOOSSENS

D. ALBRECHT